

Amoris

MEILĖS DŽIAUGSMAS

Dalyvio knygelė

PRATARMĖ

Savo apaštališkajame paraginyje Meilės džiaugsmas popiežius Pranciškus išreiškia viltį, kad šeimos ir tie, kurie dirba su šeimomis, studijuos šį dokumentą atidžiai ir kantriai. *Programa Amoris: pakalbėkime apie šeimą!* Būkime šeima! yra iniciatyva, skatinti įsigilinti į šį dokumentą ir rengtis Pasauliniam šeimų susitikimui Airijoje 2018 m. Programa susideda iš šių elementų:

- **Meilės džiaugsmas:** parapijai pritaikytas šešių susitikimų kursas. Ši programa apžvelgia esminę *Meilės džiaugsmo* žinią prieinamu ir praktiniu būdu.
- **Praktinės iniciatyvos** siūlo nemažai veiklų, susietų su populiariomis šeimos akimirkomis, per kurias galima iškomunikuoti raktinę *Meilės džiaugsmo* žinią.
- Internetu pateikta įvairių šaltinių kaip programos dalis. Pvz., animacijos pagal *Meilės džiaugsmą* tiek suaugusiems, tiek vaikams; diskusijų ir interviu įrašai.
- Vadovo knyga yra prieinama norint parengti savanorius, kurie galėtų vesti *Amoris* programą.

Visi šie šaltiniai yra internete www.amoris.ie arba www.worldmeeting2018.ie

Šalia pagrindinio šaltinio *Meilės džiaugsmas, Amoris* programa taip pat įtraukia kitus svarbius popiežiaus Pranciškaus dokumentus: encikliką *Laudato si* (Apie rūpinimąsi bendraisiais namais) ir apaštališkąjį paraginimą *Evangelii gaudium* (Apie Evangelijos skelbimą šiandieniam pasaulyje).

- Šia programa taip pat siekiama įgyvendinti kai kuriuos direktyvos Nacionalinės direktyvos apie katechezę Airijoje (dokumentas *Share The Good News: The National Directory for Catechesis in Ireland*) aspektus. Direktyvoje pabrėžiama, kad parapija kaip bendruomenė yra pagrindinė tikėjimo augimo įvairiomis formomis vieta (130). Joje taip pat akcentuojama įvairialypių metodų svarba suaugusiųjų tikėjimo ugdymui. „Informacinės technologijos ir kiti nauji ir įvairūs metodai turėtų būti naudojami komunikacijai. Suaugusiems, taupant jų laiką, nuotolinis mokymas gali būti naudingas“ (75).

Čia siūlomi praktiniai įrankiai, kaip pakviesti ir ugdyti parapijiečius priimti bendrą atsakomybę už parapijos tikėjimo ugdymo iniciatyvų kūrimą ir įgyvendinimą. Direktyvoje aiškiai sakoma: „Darbas bendradarbiaujant turi būti ryžtingai priimamas ir nuoširdžiai skatinamas“ (87). Dokumentas cituoja popiežių Benediktą XVI: „*Brangūs parapijų kunigai, būtent jūsų užduotis yra puoselėti dvasinį ir apaštalinį augimą tų žmonių, kurie jau yra įsipareigoję ir sunkiai dirba parapijose. Jie sudaro bendruomenės šerdį, kuri veikia kaip raugas kitiems.*“ (Iš pop. Benedikto XVI kalbos *Opening the pastoral convention of the diocese of Rome on the theme: „Church membership and pastoral co-responsibility“* Šv. Jono Laterano Bazilikoje 2009 m. gegužės 26 d.)

ŠEIMOS MALDA, SKIRTA PASAULINIAM ŠEIMŲ SUSITIKIMUI 2018 M.

Dieve, mūsų Tėve,
Mes esame broliai ir seserys Jėzuje, Tavo Sūnuje,
Viena šeima, Tavo meilės Dvasioje.

Palaimink mus meilės džiaugsmu.

Padaryk mus kantrius ir malonius,
Švelnius ir dosnius
Priimant tuos, kuriems to reikia.
Padėk mums gyventi Tavo atlaidumu ir ramybe.

Savo rūpestinga meile apglėbk visas šeimas,
Ypač tas, už kurias mes šiuo metu meldžiamės:

*[Trumpai prisiminkime šeimos narius ir kitus,
už kuriuos meldžiamės.]*

Augink mūsų tikėjimą,
Stiprink mūsų viltį,
Saugok mus savo meilėje,
Išmokyk nuolat dėkoti už gyvenimo, kuriuo dalinamės, dovaną.

Prašome per Kristų, mūsų Viešpatį.
Amen.

Marija, Motina ir Mokytoja, melski už mus.
Šventasis Juozapai, tėve ir globėjau, melski už mus.
Šventieji Joachimai ir Ona, melskite už mus.
Šventieji Liudvikai ir Zelijai Martenai, melskite už mus.

PIRMASIS SUSITIKIMAS

Šiandienos šeimos gyvenimo tikrovė

Popiežius Pranciškus, rašydamas „Meilės džiaugsmą“, galvojo apie visus. Jis skirtas visiems, kurie priklauso šeimai – sūnums, dukterims, žmonoms, vyrams, seneliams. Kiekvienas žmogus priklauso šeimai, o „Meilės džiaugsmas“ yra skirtas kiekvienam su jo unikalia gyvenimo šeimoje patirtimi.

Šeima yra esminė pasaulio ir Bažnyčios ateičiai. Kiekvienas pirmiausia savo šeimoje patiria, kas yra meilė, kai supranta, jog yra mylimas, ir išmoksta, kaip reikia mylėti. Tai labai svarbu, kad vaikai galėtų užaugti sveikomis ir brandžiomis asmenybėmis.

Kiekvienas trokšta santykių, pagrįstų nuolatinės, ypatingos meilės idealu. Tai – vilties ženklas šeimoms.

Šiandienos žmonėms patinka jausti, kad jie kontroliuoja savo gyvenimą, ir priimti sprendimus, paremtus tuo, ką jie patys laiko teisinga, o ne taisyklėmis ir nurodymais, primestais iš šalies. Tai gali padėti jiems tapti brandesniems ir įgyti didesnę atsakomybę už savo gyvenimą ir ateitį jausmą.

Vis labiau pripažįstama vyrų ir moterų lygybė. Kai tai persikelia į šeimos gyvenimą, vaidmenų ir atsakomybių šeimoje pasidalijimas tampa veiksmingesnis ir žmonės įgalinami jaustis atsakingesni už savo gyvenimą.

Tačiau kai asmeninio pasitenkinimo siekis užgožia troškimą mylėti ir rūpintis kitais, gali tapti gerokai sunkiau puoselėti tarpusavio meilę ir rūpestį kitais žmonėmis.

Daugelio šeimų santykiuose vyrauja įtampa dėl nedarbo, šiuolaikinio gyvenimo tempo, skurdo, tinkamų namų neturėjimo bei kitų veiksnių. Popiežius Pranciškus ragina politinės ir finansinės valdžios atstovus imtis priemonių siekiant remti šeimų gerovę. Tai tarnauja visuomenės interesams.

Nors popiežius Pranciškus pripažįsta daugybę socialinės žiniasklaidos privalumų, jis supranta, kad pernelyg pasikliaujant jos propaguojamu gyvenimo būdu galima pradėti manyti, kad žmonių santykiai paklūsta tokioms pat taisyklėms kaip socialiniuose tinkluose – užsinorėjus juos galima „išjungti“ ar vėl „įjungti“. Tai – sudėtingos žmogiškųjų santykių prigimties ignoravimas.

Namai – tai vieta, kur vaikai pirmiausia sužino apie Dievą. Tėvai savo vaikams tikėjimą perduoda ne tik žodžiais, bet, dar svarbiau, – veiksmis bei elgesiu su kitais žmonėmis tiek namuose, tiek už jų ribų. Senelių vaidmuo perduodant tikėjimą anūkams taip pat yra labai svarbus.

Tol, kol žmonės trokš nuolatinės, ištikimos meilės, Bažnyčios skelbiama santuokos vizija išliks aktuali.

ANTRASIS SUSITIKIMAS

Krikščioniškoji šeimos vizija

Dievas yra Tėvas, Sūnus ir Šventoji Dvasia. Šią sąjungą tarp Tėvo, Sūnaus ir Šventosios Dvasios vadiname Švenčiausiąja Trejybe. Dievas yra trejybinis Dievas, meilės bendrystė. Mes esame sukurti pagal Dievo paveikslą, todėl esame skirti santykiui – mylėti ir būti mylimi. Dievas myli kiekvieną mūsų besąlygiškai. Dievo meilės žvilgsnis visuomet yra nukreiptas į mus.

Kiekvienas priklauso šeimai kaip sesuo, brolis, sutuoktinis, senelis, sūnus, duktė ar tėvas. „Gyvenimo džiaugsmė“ popiežius Pranciškus aprėpia visus su jų skirtingais vaidmenimis, visus, kurie yra meilės šeimoje dalininkai. Tačiau jis išskirtinį dėmesį teikia tėvams ir vaikams, kuriuos regi kaip gyvybiškai svarbius pasaulio ir Bažnyčios ateičiai.

Popiežius pabrėžia sakramentinės santuokos vertę. Vyras ir moteris, kurie įsipareigoja nuolatiniam, ypatingam, visą gyvenimą trunkančiam meilės santykiui ir yra atviri naujos gyvybės dovanai – vaikams, yra neišsenkančios Dievo meilės kiekvienam iš mūsų ženklas.

Santuokos sakramentu pora gauna malonę išlaikyti visą gyvenimą trunkantį įsipareigojimą.

Pastovumo ir išskirtinumo idealas yra kultūriškai priešingas pasaulyje, kuriame vertinamos materialinės gėrybės ir žmonės dėmesį greitai perkelia nuo vieno objekto prie kito.

Nors egzistuoja krikščioniškas šeimos idealas, tačiau tokio dalyko kaip tobula šeima nėra. Šeima – tai įdomi įvairių fenomenų mozaika. Nepriklausomai nuo to, kokia šeimos sudėtis ir modelis, kiekviena jų yra apsupta Dievo meilės.

Dievo meilė ir gailestingumas aprėpia visus – nesvarbu, kas jie tokie ir ką yra padarę. Popiežius Pranciškus mus ragina į visas šeimas žvelgti su rūpesčiu, atjauta ir palaikymu.

Evangelijose rasime daug pasakojimų apie Jėzus santykį su šeimomis, ypač tomis, kurioms reikėjo pagalbos: tai ir vestuvių puota Kanoje; Petro uošvės, Najino našlės, epilepsija sergančio berniuko tėvo istorijos. Nė vienas jų neliko Jėzaus meilės ir gailestingumo nuošalyje.

Popiežius Pranciškus ragina šeimas puoselėti švelnumo dorybę – elgtis vieniems su kitais taip švelniai, kaip Jėzus elgėsi su aplinkiniais.

Šeimos – tai dovana Bažnyčiai, kuri yra „šeimų šeima“.

TREČIASIS SUSITIKIMAS

Dievo svajonė apie meilę

Popiežius Pranciškus nori padėti mums suprasti krikščionišką žinią apie meilę. Jis pasitelkia šv. Pauliaus mokymą apie meilę jo Pirmajame laiške korintiečiams.

Meilė auga ir keičiasi šeimose augant ir keičiantis žmonėms. Meilė neprivalo būti tobula, kad būtų tikra. Tačiau mes galime išmokti vieni su kitais bendrauti tokiais būdais, kurie padeda meilei augti.

Meilė yra kantri: neturėtume tikėtis, kad viskas bus taip, kaip norime. Būti kantriam reiškia gebėti neskubėti pykti.

Meilė yra maloninga: meilė – daugiau nei jausmas. Ji susijusi su tuo, kaip mes elgiamės, o ypač kaip žvelgiame į kitus. Už iš meilės atliktą veiksmą nesitikima atlygio.

Meilė nepavydi: meilė vertina kitų pasiekimus. „Ji išlaisvina iš kartaus pavydo skonio.“ (AL 95)

Meilė nesididžiuoja: meilė mums neleidžia jaustis pranašesniems už kitus.

Meilė nėra šiurkšti: meilė skatina mus Jėzaus žodžiais paguosi ir padrausinti, o ne menkinti, liūdinti ar niekinti.

Meilė yra dosni: meilė nieko nereikalauja mainais.

Meilė nepasiduoda piktumui: meilė šiurkščiai nereaguoja į kitų trūkumus ir nesėkmes. Šiurkštumas sukelia skausmą ir susvetimėjimą. Popiežius Pranciškus ragina, kad niekuomet neužbaigtume dienos nesu-sitaikę su savo šeimos nariais.

Meilė atlaidi: nelengva atleisti, kai esame įskaudinti. Ji ragina mus bandyti suprasti kitų žmonių silpnybes žinant, kad ir mes patys jų turime.

Meilė viskuo tiki: jei ką nors mylime, turime juo pasitikėti. Kai žmogus žino, jog juo pasitikima ir jis vertinamas, tuomet jis gali būti atviras ir nieko neslėpti. Tai skatina tarpusavio augimą ir atvirą dalijimąsi.

Meilė visa pakelia: krikščioniškas idealas – tai meilė, kuri niekuomet nepasiduoda.

KETVIRTASIS SUSITIKIMAS

Santuokinė meilė, auganti iki brandos

Santuokinė meilė išreiškiama per gilią draugystę, taip pat ir erotinę meilę, įgalinančias poras meilę augti ir bręsti. Santuokinė meilė pasižymi išskirtinumu, įsipareigojimu visam gyvenimui ir atvirumu naujos gyvybės dovanai per vaikus.

Popiežius Pranciškus teigia, kad santuokoje erotinė meilė yra gera savaime, o kai ji išreiškiama su abipuse pagarba ir suvokiant kiekvieno asmens šventumą, tai įgalina porą gilinti ir stiprinti tarpusavio draugystę ir atsidaivismą.

Atvirumas naujai gyvybei yra krikščioniškos šeimos šerdyje. Meilė niekuomet nėra susitelkusi į save, ji visada atvira kitiems. Pora, suteikianti gyvybę vaikui, yra gyvas Dievo, visos gyvybės Kūrėjo, ženklas.

Santuoka nebuvo sukurta vien dėl prokreacijos, tačiau tam, kad santuokinė meilė galėtų būti išreikšta įsipareigojančio santykio kontekste ir kad per tai meilė, abipusė pagarba ir supratimas augtų bei klestėtų.

Per krikštą vaikai gauna tikėjimo dovaną, o tėvai yra pirmieji ir svarbiausi žmonės, padedantys, kad jų vaikų tikėjimas augtų ir vystytųsi. Kiti, pavyzdžiui, katalikiškų mokyklų mokytojai, kunigai bei parapijose tarnaujantys asmenys, padeda tėvams atlikti šį vaidmenį.

Vaikai pirmiausia iš tėvų sužino, ką reiškia mylėti bei būti mylimais, ir taip gali bręsti gebėdami su meile ir pasitikėjimu kreiptis į kitus ir Dievą.

Tėvai perduoda vaikams tikėjimą ne tik žodžiais, bet ir darbais, kokie jie yra žmonės ir kokiomis vertybėmis gyvena.

Šiandien, kai seksas toks subanalintas, yra itin svarbu, kad vaikai gautų lytinį ugdymą, atitinkantį jų amžių bei brandą. Taip jie išmoks atpažinti teigiamą ir neigiamą informaciją, kuria bombarduojami jauni žmonės.

PENKTASIS SUSITIKIMAS

Dievo gailestingumas – nė vienas neatstumtas

I DALIS

Popiežius Pranciškus atkreipia mūsų dėmesį į begalinį Dievo gailestingumą, kuris pasiekia visus, neatsižvelgiant į tai, kas jie tokie ir ką yra padarę. Jėzus rodė Dievo gailestingumą veiksmu, ištiesdamas ranką tiems, kuriems reikėjo pagalbos, o ypač – labiausiai atstumtiesiems. Šiandien visi esame kviečiami elgtis panašiai. Bažnyčia, nors ir laikosi krikščioniškosios santuokos idealo, yra raginama pasiekti visas šeimas jas palaikydama ir suprasdama.

Nėra išmintinga iš šalies vertinti tam tikrų situacijų iki galo nežinant visų veiksnių, lėmusių tokius pasirinkimus, arba to, kas slypi po išorėje matomais dalykais.

Žmonėms, paskendusiams veikloje ir gyvenimo reikaluose, reikia padėti suprasti, ko Dievas jų prašo, kad jie gebėtų išgirsti vidinį sąžinės balsą tarp daugybės kitų balsų, reikalaujančių dėmesio. Taip pat svarbu žinoti, jog žmonės gali atsiliiepti į Dievo kvietimą geriausiu jiems tuo metu įmanomu būdu. Visuomet turėtume reaguoti taip, kaip Jėzus – gailestingai ir supratingai.

Esama daugybės būdų, kaip žmonėms įsitraukti į vietinės Bažnyčios kasdienį gyvenimą, kaip antai maldos susirinkimai ar labdaringos socialinės iniciatyvos. Privalome visuomet palikti jiems atviras duris!

II DALIS

Krikščionių bendruomenės raginamos palydėti santuokai besiruošiančias jaunas poras. Čia labiausiai gali pasitarnauti krikščioniškos meilės ir rūpesčio dvasia siūlomos programos, padedančios jauniems žmonėms atvirai aptarti jų viltis ir baimes, susijusias su santuokiniu gyvenimu, taip pat ir geri patarimai.

Atvirai kalbėdamiesi jauni žmonės turi suvokti, ar jų tarpusavio trauka iš tiesų remiasi bendrais interesais bei vertybėmis. Tai – tvirtas santuokos pamatas.

Taip pat svarbu padėti neseniai susituokusioms poroms prisitaikyti prie santuokinio gyvenimo. Tokią pagalbą geriausiai gali suteikti jų pačių bei kitos šeimos.

Turime padėti jaunoms poroms pripažinti joms kylančius iššūkius ir viltingai žvelgti į ateitį. Čia svarbus vaidmuo tenka parapijoms.

Daugybę įgūdžių, kurie itin praverstų jaunavedžių poroms, įgyti galėtų padėti kitos poros, parengtos atlikti šį darbą.

ŠEŠTASIS SUSITIKIMAS

Vilties evangelija šeimoms

Šeimos dvasingumas – tai bendruomenės dvasingumas. Mes išskleidžiame visą savo žmogiškąjį potencialą per santykį su kitais. Šeimoje išmokstame dalintis gyvenimu su kitais, kiekvieną dieną duodami ir imdami, dalindamiesi ir atsižadėdami, taip pat pripažindami ir atliepdami kitų poreikius taip, kaip savo. Visame tame glūdi Dievo meilė.

Kiekviena šeimos gyvenimo akimirka – tai laikas, kai patiriame ryšį vieni su kitais ir su Dievu. Kiekviena šeima, kurioje dalijamasi meile, yra meilės tarp Tėvo, Sūnaus ir Šventosios Dvasios atvaizdas.

Šeimos, kuriose gyvybė puoselėjama atsiveriant naujai gyvybei ir rūpinantis kitais, dalyvauja kūrybiniame Dievo darbe. Popiežius Pranciškus ragina šeimas puoselėti ir rūpintis „mūsų bendraisiais namais“ – Žeme.

- Šeimos malda.
- Namie matomi religiniai paveikslai ir simboliai.
- Malda prieš valgį ir po jo.
- Dalyvavimas vaikų pasirengime sakramentams.

- Maldos erdvės namuose įrengimas.
- Pagalba vaikams vertinant gamtos grožį kaip Dievo rūpesčio ženklą.
- Skatinimas rūpintis aplinka.
- Trumpų Šventojo Rašto ištraukų skaitymas ir apmąstymas.

Kokie klausimai ar abejonės man kilo?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Renovabis lėšomis išleido
Lietuvos šeimos centras
Papilio g. 5, Kaunas
www.lietuvsesimoscentras.lt

DUBLIN, IRELAND
WORLD
MEETING of
FAMILIES
21-26 AUGUST 2018